

Formanden:

Udenrigsministeren vil få meddelelse om denne beslutning.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 8:

Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af Euro-Middelhavsassocieringsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Kongeriget Marokko på den anden side.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 2/10 96. Første behandling 8/10 96. Betænkning 22/11 96).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Keld Albrechtsen (EL):**

Jeg har under den her sags behandling forsøgt at slå til lyd for, at vi skulle tage menneskerettighedsproblemerne alvorligt også i Marokko og Vestsahara. Det er ikke lykkedes, og det synes jeg er dybt beklageligt.

Det flertal, som om lidt vedtager dette lovforslag, foretager en blåstempling af den undertrykkelse, som finder sted i Marokko, en blåstempling, der betyder, at det regime, der eksisterer i dette land, kan fortsætte sin modbydelige aktivitet bl.a. med konsekvent undertrykkelse af den befolkning, der bor i Vestsahara.

Jeg synes, det er en skamlet på dansk udenrigspolitik at foretage en blåstempling af sådanne forhold, og jeg synes ikke, det skal være usagt her ved andenbehandlingen. Der kunne jo være én og anden, hvis samvittighed blev berørt af problemet.

Når flertallet nu om lidt godkender disse tilstande i Marokko, vil jeg spørge udenrigsministeren, om det flertal, der påtager sig det ansvar, så ikke i det mindste vil være med til, at der oprettes en eller anden form for rapporteringsfunktion, en eller anden form for organ, som kan stille regimet til ansvar for de ugerninger, der begås i bl.a. Vestsahara.

Eller er det sådan, at man har tænkt sig, at det skal der ikke snakkes mere om? Nu skal Marokko have sine penge, EU skal have sine fisk, og menneskerettighederne skal vi ikke snakke mere om.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg kan oplyse over for hr. Keld Albrechtsen, at EU helt og fuldt støtter bestræbelserne i FN på at finde en fredelig løsning på konflikten om Vestsahara, og i disse bestræbelser indgår der opfordringer til parterne, som er Marokko, Polisario og Algeriet, om at fastholde de direkte kontakter og at undlade at bidrage til, at våbenhandlingerne blusser op igen. FN's Sikkerhedsråd har netop besluttet at forlænge sin tilstedeværelse i Vestsahara.

Så der er organer, der følger udviklingen i denne konflikt, nemlig FN og FN's Sikkerhedsråd.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes ikke, udenrigsministeren svarer på mit spørgsmål.

Vi ved alle sammen, at der foregår en omfattende krænkelse af menneskerettighederne både i selve Marokko og i Vestsahara, og jeg spurgte, hvad man ville gøre i EU og fra den danske regerings side i EU for at leve op til den forpligtelse, man vedtager, når man nu om lidt blåstempler forholdene i Marokko.

Og så fik jeg et svar, der handlede om alt muligt andet, om FN osv., men ikke om, hvordan EU på nogen måde skulle leve op til sine forpligtelser. Det synes jeg er et alvorligt problem.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg svarede.

Jeg svarede, at EU helt og fuldt støtter bestræbelserne for at finde en fredelig løsning på konflikten. Det gør vi, hvor vi kan komme af sted med det, først og fremmest i FN.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 109 stemmer (S, V, KF, SF, RV, FP, CD og DF) mod 4 (EL).

Formanden:

Udenrigsministeren vil få meddelelse om denne beslutning.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 9:

Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af Euro-Middelhavsassocieringsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Tunesien på den anden side.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen).
(Fremsat 2/10 96. Første behandling 8/10 96. Betænkning 22/11 96).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Keld Albrechtsen (EL):**

Så skal gummitemplet svinges endnu en gang, og endnu en politistat skal optages i rækkerne, der nyder EU's anerkendelse. Her er der så tale om Tunesien. Amnesty International har oplyst, at der er tale om en undertrykkende og paranoid politistat, hvor 2.000 politiske fanger tilbageholdes i overfyldte, fugtige fængsler, og hvor tortur tit praktiseres. Det er en sådan stat, man nu blåstempler lige om lidt, når et enigt Folketing bortset fra Enhedslisten godkender disse tilstande.

Hvad har EU konkret gjort for at få løsladt disse 2.000 politiske fanger? Eller er det sådan, at nu godkender man, at sådan er tilstandene i dette land, nu godkender man de krænkelse af menneskerettighederne, som finder sted, nu skal det fejes ind under gulvtæppet, fordi man skal have nogle økonomiske samarbejdsaftaler, som firmaerne i Den Europæiske Union så kan drage fordel af, mens fangerne sygner hen i fængslerne?

Jeg synes ikke, dette her er anstændigt, og derfor har jeg været nødsaget til at bruge Folketingets tid på det, men jeg må jo indrømme, at jeg står her og kæmper en tabende kamp, for jeg kan jo se, at problemet med menneskerettig-

hederne i disse lande aldeles ikke gør noget indtryk på det store og massive flertal her i Folketinget. Det er faktisk ikke rart at se på.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):
Jeg vil gerne understrege over for hr. Keld Albrechtsen, at respekt for de demokratiske principper og for menneskerettighederne er et element i den aftale, der er indgået. Det fremgår helt tydeligt af aftalens artikel 2, og det er i øvrigt et signal til både Marokko og Tunesien om den vægt, som EU tillægger demokratisering og menneskerettigheder.

EU vil kunne rejse alle spørgsmål vedrørende demokratisering og menneskerettigheder under den politiske dialog, som etableres mellem EU og de pågældende lande. Vi vil kunne rejse disse spørgsmål både på ministerniveau og i selve Associeringsrådet. I yderste konsekvens kan suspensionsklausulen, artikel 90, anvendes til at suspendere aftalen, hvis disse principper ikke overholdes.

Lad mig så til sidst føje til om Tunesien specielt, at EU gennem de seneste måneder ved adskillige lejligheder har demarcheret over for de tunesiske myndigheder i forbindelse med behandlingen af ledende oppositionspolitikere. Jeg har selv rejst dette spørgsmål over for den tunesiske udenrigsminister, da han besøgte København i juni måned i år. Tunesien er helt på det rene med den vægt, vi tillægger netop en overholdelse af demokratiske principper og menneskerettigheder.

Det er min vurdering – og det er også et svar til hr. Keld Albrechtsen – at med indgåelse af disse aftaler skaffer EU sig et bedre instrument til at påvirke menneskerettighedsudviklingen i disse lande, end hvis vi ikke indgår disse aftaler. Jeg tror, at det for den politiske opposition i disse lande er en fordel, at der indgås en aftale med EU, som bl.a. indeholder de principper, jeg henviser til.

Keld Albrechtsen (EL):

Konsekvensen af den beslutning, der træffes lige om et øjeblik af et stort flertal, er, at regeringen i Tunesien kan sige til pressen, til befolkningen, at nu har det demokratiske Danmark optaget landets regering i den kreds af demokratiske regeringer, hvis forhold er i orden i et sådant omfang, at de kan være med i det gode selskab. Det er det, det vil blive brugt til.

Så siger ministeren, at i den yderste konsekvens kunne man gribe ind og sætte støtten ud